

DDMÁČEK

ZDARMA

Číslo 134 Ročník XIII.

www.ddmtrebic.cz

leden 2025

Elektronickou verzi DDMáčku najdete na www.ddmtrebic.cz/casopis-ddmacek

PROSINEC V DDM

NEPŘEHLEDNĚTE

DDM Třebíč Vás zve

*10 let DDM Třebíč v Borovině
a Den otevřených dveří*

**20. ledna 2025
od 15:00 do 18:00**

ZVÍŘECÍ PŘÁTELÉ

Rubriku Zvířecí přátelé pro vás připravuje **Zookoutek DDM Třebíč**. Pro objednání komentovaných prohlídek nebo programů pro školy volejte na 602 276 962. Můžete nás také sledovat na facebooku: [facebook.com/ZookoutekDDMTrebic/](https://www.facebook.com/ZookoutekDDMTrebic/)

Představujeme se

Dnes si trochu blíže představíme naše hady. Všichni naši hadi patří mezi škrtiče, tedy si kořist usmrtní uškrcením a poté, jako všichni hadi, ji požírají celou. Bohužel jsou všichni naši hadi naučeni od narození na živou potravu, tedy si kořist loví a odmítají tzv. nanuky (usmrčená kořist kupovaná mražená, která se před podáním hadovi rozmrazí). **Žádného jedovatého hada nemáme a ani mít neplánujeme.**

Užovka červená Pískle

Pískle se k nám dostalo jako menší mládě. Dle různých chovatelů by se mělo jednat o samce. Jistotu v určení pohlaví lze získat pouze při sondování u veterinárního lékaře, což je pro nás zbytečné, vzhledem k tomu, že hady nerozmnožujeme. Pískle je jediný had, kterého u nás lze brát do rukou. V rukách bývá většinou klidný, pravidelně se však snaží dostat do rukávů nebo pod tričko – tam, kde je tma a teplo.

V krmení není vybíravý, vezme si vše od myši, přes mastomyši až po potkany. Kořist si loví velmi aktivně a velmi rychle. Žere 1x za 2-4 týdny dle velikosti a typu krmení. Pokud však hlad nemá, potenciální kořist od sebe odhání.

Korálovka sedlatá Markétka

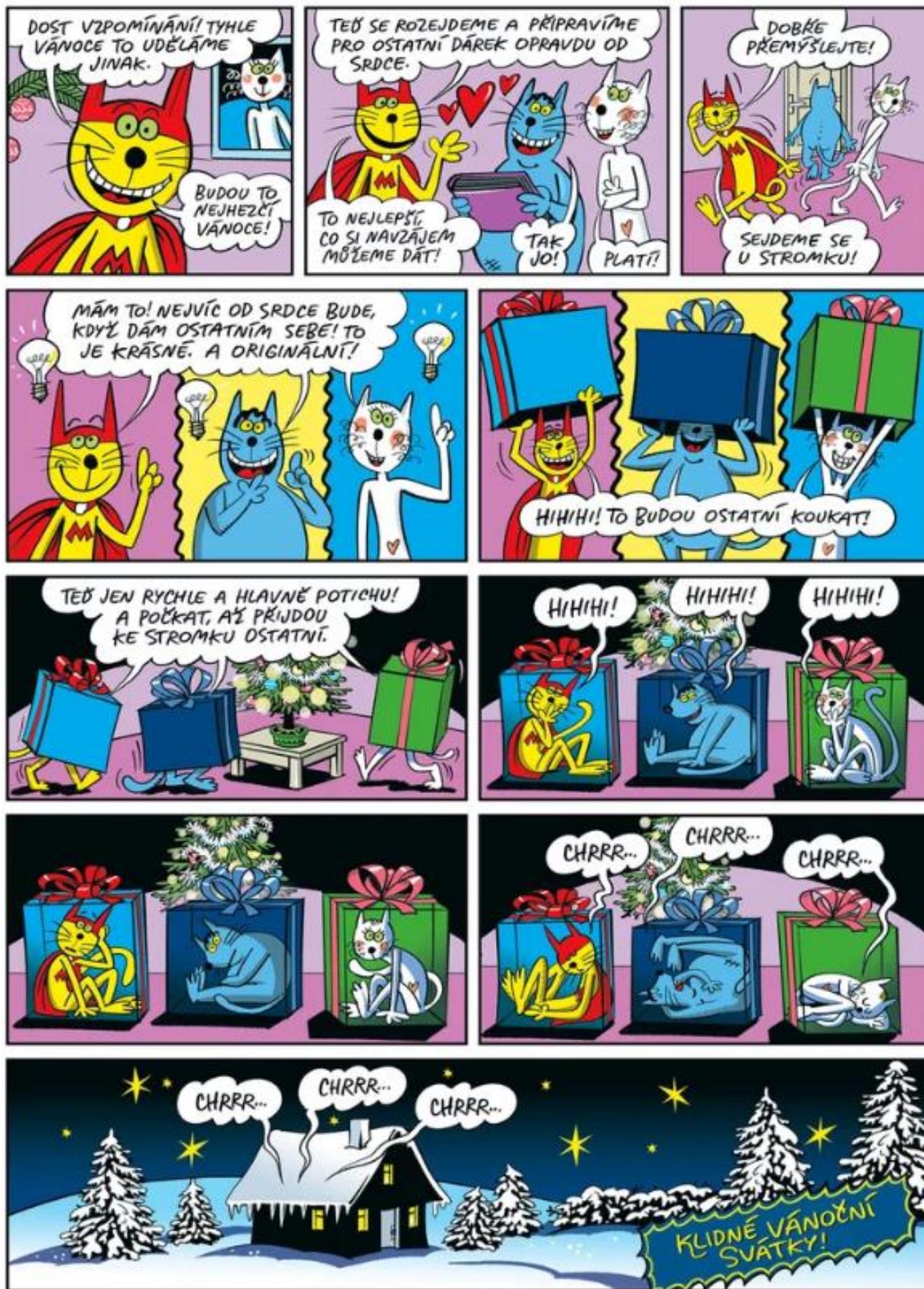

Markétka je velmi plachá a lekavá. Dodnes si nezvykla na kontakt s člověkem a z rukou velice panicky utíká. Naštěstí nepatří mezi kousavé hady a svůj strach řeší pouze útekem. Přes den se velice ráda schovává do velkého kořene, který má v teráriu. Pro minimalizaci stresu se s Markétkou nemanipuluje, pokud to není opravdu důležité. V krmení je velice vybíravá, velmi často potravu odmítá, což ale u korálovek v domácích podmínkách bývá velmi běžné. V přírodě se totiž žije převážně různými druhy hadů a ještěřů, nepohrdne pak malými hlodavci, ptáky či dokonce vejci. V domácích podmínkách se však krmí pouze malými hlodavci. Dle chovatelů je u tohoto druhu běžná i tříměsíční hladovka. Markétka se krmí 1x za 2-3 týdny.

Krajta královská Božka

Božka patří mezi velké hady. Je to velmi náladový had, který v bývalém bydlišti byl údajně chovaný volně v bytě s možností výhřevu v teráriu. U nás takové možnosti nemá, ale občas se přesto snaží z terária dostat. Do rukou se může brát jen velmi zřídka – musí mít dobrou náladu. Božka většinu doby spí stočená v rohu terária. Při lovu bývá na jednom místě a čeká, až k ní kořist sama přijde. Teprve tehdy, je-li si jistá úspěchem, učiní rychlý výpad. V krmení nebývá příliš vybíravá a uloví si jak myš, tak potkany, upřednostňuje však potkany. Krmí se 1x za 2-4 týdny dle velikosti a typu potravy.

ASTRONOMICKÉ OKÉNKO

LEDEN 2025

Astronomické okénko pro Vás připravuje Hvězdárna a planetárium Třebíč. Naši činnost můžete sledovat na ddmtrebic.cz/hvezdarna, planetariumtrebic.cz, facebook.com/planetariumtrebic a instagram.com/planetariumtrebic.

V roce 2025 nás čekají čtyři zatmění, z nich bude od nás pozorovatelné březnové částečné zatmění Slunce a v září pak úplné zatmění Měsíce. Vzhledem k vysoké aktivitě Slunce je také šance na pozorování polární záře z našeho území. Výrazné komety se neočekávají.

Planety v lednu: **Merkur** najdeme počátkem ledna na ranní obloze velmi nízko nad jihovýchodem. Velmi jasná **Venuše** zdobí večerní oblohu vysoko nad západem. **Mars** můžeme pozorovat po celou noc (16. ledna bude v opozici se Sluncem), **Jupiter** po většinu noci kromě rána. Vysoko nad jihozápadem najdeme večer také **Saturn** a **Neptun** (v Rybách), **Uran** bude nad obzorem v první polovině noci.

Úkazy:

1. můžeme za dobrého počasí pozorovat zákryt Saturnu Měsícem
1. a 6. 1. najdeme po západu Slunce nad západem pěkné seskupení Měsíce, Saturnu a Venuše, pro pozorovatele s dalekohledem bude pod 6 dní starým Měsícem ještě planeta Neptun

Meteorické roje:

Kvadrantidy od 28. 12. do 12. 1., maximum 3. 1., ZHR 80, rychlé

Kvadrantidy (Bootidy) jsou meteorický roj, jehož radiant se nachází v souhvězdí Pastýře. Název roje pochází z názvu zaniklého souhvězdí Zední kvadrant. Mateřským tělesem je planetka 2003 EH1.

Slunce:

1. východ v 7.58 SEČ, západ v 16.09 SEČ
31. 1. východ v 7.35 SEČ, západ v 16.53 SEČ

Měsíc:

- úplněk 13. 1.
- nov 29. 1.

OTVÍRACÍ DOBY HVĚZDÁRNY PRO VEŘEJNOST V LEDNU:

PLANETÁRIUM: Programy pro veřejnost vždy v pátek a v sobotu, podrobnosti a předprodej vstupenek najdete na webu. Vzhledem k počtu míst v planetáriu doporučujeme zakoupit vstupenky předem online. V případě volných míst lze zakoupit vstupenku i na místě, platba hotově.

POZOROVÁNÍ večerní oblohy: pátek + sobota: 21:00 – 22.00 h, jen za příznivého počasí.

Přejeme vám krásné dny a jasnou oblohu.

CO MOŽNÁ NEVÍTE

V Asii jsou oslavy Nového roku hodně hlasité a hodně dlouhé. Trvají celkem 15 dní! Každý den má svůj význam.

Ve Španělsku je zvykem sníst přesně o půlnoci 12 kuliček hroznů. Vždy jednu při každém úderu zvonu, který také představuje jeden měsíc štěstí v nadcházejícím roce.

V Argentině lidé slaví venku, kde pořádají grilování neboli asado. Oblíbeným zvykem je pálit staré fotografie, dokumenty a figuríny, které symbolizují špatné vzpomínky.

Estonci věří, že na Nový rok je důležité konzumovat sedm, devět nebo dvanáct chodů, protože tato čísla jsou považována za magická a mají symbolizovat dostatek jídla a prosperity po celý následující rok.

https://img.ihned.cz/attachment.php/980/63394980/SdM6hEj84lpsNWxDzvFytGiHnuagAmV/0206ESU800_LUNAR-NEWYEAR_-0206_11_singapur_reuters.jpg; https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/6/65/Asado_2005.jpg/640px-Asado_2005.jpg; <https://www.jc-correct.com/blog/wp-content/uploads/2019/12/polyk%C3%A1n%C3%AD-hrozn%C5%AF-ve-%C5%A0pan%C4%Blsku.jpg>; https://media.istockphoto.com/id/106302552/photo/flat-lay-of-friends-feasting-at-thanksgiving-day-table-with-turkey.jpg?s=612x612&w=0&k=20&c=_nsY7Yc5AUjPlaRK10B6drNP4QeASvy2YBf4Ds6qAsY=

Svět Harryho Pottera: Kouzelní tvorové

17. – 19. 1. 2025
věk 9 – 16 let
DDM budova A
390 Kč

Hvězdnou lodí do 24. století

30. 1. – 2. 2. 2025
věk 11 – 16 let
DDM budova A
770 Kč

MLADÝ SPISOVATEL

DÁLKY ZTRACENÉ VE SNECH

Adam Všeťečka, 18 let, povídka získala 2. místo ve III. kategorii 7. ročníku soutěže

Jsem na ostrově. Lze ho ale vůbec nazývat ostrovem? Je zcela pustý. Jen bílý písek, vítr a vzpomínky. Všude okolo je zdánlivě nekonečné moře. Odešlo i Slunce, nezůstal ani Měsíc. Jen pohlcující mlha a odporné moře. To na mě mluví. Každé ráno mě zdraví. Vysmívá se mi, protože nic nemám, vše jsem ztratil. Vše mi vzalo. Příliv mi přináší vzpomínky. Odliv si je ale bere zpět. Nikdy mě je nenechá naplno prožít.

Nesnáším moře. Jen mě stále okrádá a nic mi nedá. Můj ostrov nebyl vždycky pustý. Nebyla tady vždycky jen mlha. Před mnoha léty byl překrásný. Rozléhaly se na něm zelené háje, nekonečné zahrady s ovocnými stromy a pestrobarevné květiny. Po tváři mě hladilo Slunce a v noci jsem hleděl na půvabný Měsíc. To vše je ale pryč. Jediné, co mi zbylo, jsou vzpomínky, jež mi moře škodolibě předhazuje. Je zcela zaslepeno svou hamižností. A jeho slepota je to, co se chystám využít.

Víte, moře totiž zajímá jen, co si vezme. Když se vrací odliv, nepočítá nakradené vzpomínky. Dokud se vrátí alespoň nějaké, je mu to jedno. Každý večer si proto jednu uchovám. Nechci ale ostrov znovu vybudovat. Toho by si moře určitě všimlo. Postavím si proto velkou loď a na té odpluji.

Nastalo ráno. Přišel příliv a s ním i očekávané vzpomínky. Rychle je proto zahrabu do písku, do kterého si lehnu a čekám na večer. S večerem přichází odliv. Ten, jak jsem předpokládal, odnese vše, co jsem nechal na pláži, ale ty, na kterých ležím, nevidí. Dny utíkají, vzpomínky se hromadí a já si začínám vzpomínat. Začínám se cítit více sám sebou. Kým ale vlastně jsem? Nikdy bych nečekal, že si tuto otázku položím. Alespoň ne, dokud jsem byl volný. Do té chvíle, než mě moře uvěznilo na tomto ostrově. Než mi z ostrova sebralo vše, co jsem si přivezl. Už vím! Musel jsem přeci být cestovatelem. Jak jinak bych se sem přeci dostal.

Nastal ten den. Už mám dost vzpomínek na to, abych mohl odplout. Začnu proto stavět svou loď. Vesla vytesám z mé touhy poznávat, plachty z mé lásky pro svobodu, kormidlo z mého rozumu a trup ze vzpomínek na domov. Nestihnu to ale včas, přišel večer a s ním i odliv.

Moře spatřilo mou loď a ptá se: „Kam se chystáš?“ Na což mu odpovím: „Pryč. Pryč od tebe, zloději! Už nikdy tě nechci spatřit. Sebral jsi mi vše, co jsem měl a učinil to svým.“ Na to moře smutně odpovědělo: „Ale vždyť ti je na čas vrátím. Nic jsem ti nevzalo natrvalo.“ „Jsou to ale mé vzpomínky. Přestaň si je nárokovat!“ oponoval jsem. „A kdo ti je dal? Zapomněl jsi snad? Jsi cestovatel a beze mě nemáš jak cestovat. Nemáš, jak svou loď plout. Nejsem pouze moře. Jsem cesta. Jsem to, po čem každý člověk chodí, kde ptáci létají, v čem ryby plavou a v čem ty jsi plul svou lodí. Cestovat jsi ale přestal. Vzpomínky jsem ti nevzalo já, nýbrž tvá usedlost.“ „Takže, když popluji s tebou, tak mi vzpomínky vrátíš?“ zeptal jsem se. „Ano a nejen to. Dám ti nové a tvá loď bude čím dál větší a krásnější. Budou na ní i tvé sady, háje a květiny. No tak, popluješ se mnou?“ „Ano,“ odpověděl jsem.

Od té chvíle jsem plul dlouhé roky, spatřil vzdálené břehy a hromadil vzpomínky. Jsem už sice starý, ale má loď je krásná. Je nádherná. Předám ji proto svým vnukům. Vidím konec moře.

DŮM DĚTÍ A MLÁDEŽE TŘEBÍČ VYHLAŠUJE 8. ROČNÍK AUTORSKÉ LITERÁRNÍ SOUTĚŽE

MLADÝ SPISOVATEL

Napište krátkou povídku, pohádku nebo příběh (maximální rozsah jsou 2 strany textu ve wordu, velikost písma 12, řádkování 1,5). Téma je libovolné (prosíme pedagogy, aby nezasahovali do fantazie dětí). Do soutěže nepřijímáme kolektivní práce, pouze práce jednotlivců.

Svoji povídku pošlete na adresu literarni.soutez@ddmtrebic.cz a uveďte své jméno, školu, věk, mailovou adresu a kategorii, ve které se účastníte. Dodržujte, prosím, danou délku i ostatní pravidla, jinak bude vaše povídka ze soutěže vyřazena!

I. kategorie – žáci 1. stupně ZŠ

II. kategorie – žáci 2. stupně ZŠ a víceletých gymnázií

III. kategorie – žáci středních škol a učilišť

Nejzazší termín k zaslání vašich prací je 28. únor 2025

Do soutěže přijímáme pouze původní práce, není možné přebírat nebo upravovat texty jiných autorů například z internetu. Vaše soutěžní práce nesmí obsahovat xenofobní prvky ani vulgarismy a měla by být bez pravopisných chyb.

Doufáme, že s účastí v soutěži vám pomohou i vaši vyučující českého jazyka, kteří mohou zadat úkol celé třídě, vybrat několik nejlepších prací a odeslat nám je hromadně.

Pro nejlepší autory ve všech kategoriích jsou připraveny věcné ceny, nejlepší povídky budou postupně otištěny v měsíčníku DDMáček.

Hvězdárna a planetárium Třebíč

od 3. ledna 2025

program se skládá z komentované části a filmu

COSMIX

předprodej vstupenek na: planetariumtrebic.cz

Vhodné pro širokou veřejnost, děti 6+, jednotné vstupné 100 Kč

EUROPE TO THE STARS

ESO'S EXPLORATION OF THE SOUTHERN SKY

Hvězdárna a planetárium Třebíč

Evropa pod Jižním křížem

od 3. ledna 2025

program se skládá z komentované části a filmu

předprodej vstupenek na: planetariumtrebic.cz

Vhodné pro širokou veřejnost, děti 12+, jednotné vstupné 100 Kč

DDM Třebíč Vás zve

*10 let DDM Třebíč v Borovině
a Den otevřených dveří*

**20. ledna 2025
od 15:00 do 18:00**

*prohlídka budovy DDM
ukázka práce kroužků
otevřený Zookoutek (budova B)
drobné občerstvení
ukončení v 18:00 light show
v podání skupiny Magnis*

**DDM
Třebíč**

www.ddmtrebic.cz